

15. <u>Charakteristika přechodných prvků</u>	3
15.1 - Postavení přechodných prvků v periodickém systému	3
15.2 - Elektronová konfigurace přechodných prvků .	3
15.3 - Charakteristické vlastnosti přechodných prvků	5
Otázky a úkoly	12
16. <u>Koordinační sloučeniny</u>	14
16.1 - Historický úvod	14
16.2 - Charakteristika koordinačních sloučenin . .	14
16.3 - Názvosloví koordinačních sloučenin	16
16.4 - Povaha vazby mezi centrálním atomem a ligandy	19
16.5 - Stabilita komplexních sloučenin	28
16.6 - Izomérie komplexních sloučenin	30
Otázky a úkoly	33
17. <u>Prvky skupiny skandia</u>	36
17.1 - Původ názvu a historie objevu prvků . . .	36
17.2 - Výskyt, získávání a použití prvků	37
17.3 - Elektronová konfigurace, elektronegati- vita, relativní atomová hmotnost, izotopy .	37
17.4 - Vlastnosti prvků	37
Otázky a úkoly	38
18. <u>Prvky skupiny titanu</u>	39
18.1 - Původ názvu a historie objevu prvků . . .	39
18.2 - Výskyt v přírodě; výroba kovů	39
18.3 - Elektronová konfigurace, elektronegativi- ta, relativní atomová hmotnost, izotopy . .	40
18.4 - Vlastnosti prvků	41
18.5 - Použití prvků a jejich sloučenin	43
Otázky a úkoly	43

19.	<u>Prvky skupiny vanadu</u>	45
19.1	- Původ názvu a historie objevu prvků	45
19.2	- Výskyt prvků v přírodě; výroba kovů	45
19.3	- Elektronová konfigurace, elektronegativita, relativní atomová hmotnost, izotopy	46
19.4	- Vlastnosti prvků	46
19.5	- Sloučeniny prvků skupiny vanadu	47
19.6	- Použití prvků a jejich sloučenin	48
	Otázky a úkoly	49
20.	<u>Prvky skupiny chromu</u>	50
20.1	- Původ názvu a historie objevu prvků	50
20.2	- Výskyt prvků v přírodě; výroba kovů	50
20.3	- Elektronová konfigurace, elektronegativita, relativní atomová hmotnost, izotopy	51
20.4	- Vlastnosti prvků	52
20.5	- Sloučeniny prvků skupiny chromu	54
20.6	- Použití prvků a jejich sloučenin	59
	Otázky a úkoly	59
21.	<u>Prvky skupiny manganu</u>	62
21.1	- Původ názvu a historie objevu prvků	62
21.2	- Výskyt prvků v přírodě; výroba kovů	62
21.3	- Elektronová konfigurace, elektronegativita, relativní atomová hmotnost, izotopy	63
21.4	- Vlastnosti prvků	63
21.5	- Sloučeniny prvků skupiny manganu	65
21.6	- Použití prvků a jejich sloučenin	68
	otázky a úkoly	68
22.	<u>Přechodné prvky osmé skupiny</u>	77
	A. Třída železa	77
22.1	- Původ názvu a historie objevu prvků	77
22.2	- Výskyt prvků v přírodě	78
22.3	- Výroba kovů	78
22.4	- Elektronová konfigurace, elektronegativita, relativní atomová hmotnost, izotopy	82

22.5 - Fyzikální vlastnosti prvků	82
22.6 - Chemické vlastnosti prvků	85
22.7 - Sloučeniny prvků triády železa	86
22.8 - Ostatní sloučeniny železa	88
22.9 - Ostatní sloučeniny kobaltu a niklu	91
22.10 - Použití prvků triády železa a jejich sloučenin	93
B. Platinové kovy	94
22.11 - Historie objevu a původ názvu prvků	94
22.12 - Výskyt prvků v přírodě a jejich získávání	94
22.13 - Elektronová konfigurace, elektronegativita, relativní atomová hmotnost, izotopy	95
22.14 - Vlastnosti prvků a jejich sloučenin	95
22.15 - Použití platinových kovů a jejich sloučenin	97
Otázky a úkoly	97
23. <u>Prvky skupiny mědi</u>	101
23.1 - Historie objevu a původ názvu prvků	101
23.2 - Výskyt prvků	101
23.3 - Výroba kovů	102
23.4 - Elektronová konfigurace, elektronegativita, relativní atomová hmotnost, izotopy	103
23.5 - Vlastnosti prvků	103
23.6 - Sloučeniny mědi	104
23.7 - Sloučeniny stříbra a zlata	107
23.8 - Princip černobílé fotografie	108
23.9 - Použití prvků a jejich sloučenin	108
Otázky a úkoly	109
24. <u>Prvky skupiny zinku</u>	111
24.1 - Historie objevu a původ názvu prvků	111
24.2 - Výskyt a výroba kovů	111
24.3 - Elektronová konfigurace, elektronegativita, relativní atomová hmotnost, izotopy	112
24.4 - Vlastnosti prvků	112

24.5 - Sloučeniny zinku a kadmia	114
24.6 - Sloučeniny rtuti	114
24.7 - Použití prvků a jejich sloučenin	116
Otázky a úkoly	116
25. <u>Vnitřně přechodné prvky</u>	119
A. Lanthanoidy	119
25.1 - Historie objevu a původ názvu prvků	119
25.2 - Výskyt prvků a výroba kovů	120
25.3 - Vlastnosti prvků a jejich sloučenin	121
25.4 - Použití prvků a jejich sloučenin	122
B. Aktinoidy	123
25.5 - Historie objevu a původ názvu prvků	123
25.6 - Výskyt prvků a výroba kovů	124
25.7 - Vlastnosti aktinoidů	125
25.8 - Použití aktinoidů	126
Otázky a úkoly	126
26. <u>Výskyt prvků v přírodě</u>	128
26.1 - Chemická stavba Země	128
26.2 - Nerostné suroviny a jejich úprava	132
26.3 - Nerostné suroviny a životní prostředí	135
27. <u>Materiální jednota Vesmíru</u>	137
27.1 - Počátky vědeckého poznávání Vesmíru	137
27.2 - Současné názory na vznik a vývoj Vesmíru	138
28. <u>Práce s jedy v chemické laboratoři</u>	143
28.1 - Předpisy upravující zacházení s jedy	143
28.2 - Obecná toxikologie	149
28.3 - Obecné zásady první pomoci při otravách	153
28.4 - Speciální toxikologie	155
Literatura	159
Seznam použité a doporučené literatury	160
Řešení obtížnějších úloh	161
Obsah druhého dílu	166